32 849 Mijnbouw

Nr. 325 Brief van de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 september 2026

Op 2 en op 30 juni 2026 heeft het kabinet uw Kamer geïnformeerd[1] over de versnelde aanpak van het kabinet voor de afhandeling van de schade die de aardbeving bij Geelbroek op 14 maart 2026 heeft veroorzaakt. In de Kamerbrief heeft het kabinet toegelicht dat de Commissie Mijnbouwschade (hierna: CM) en NAM voor ringen 1 en 2 een versnelde procedure zijn overeengekomen, op grond van het Instellingsbesluit Commissie Mijnbouwschade, en dat voor ringen 3 en 4 gewerkt wordt aan een beleidsregel voor het verstrekken van onverplichte tegemoetkomingen. Deze aanpak zorgt voor een snelle, gedegen en menselijke schadeafhandeling, waarbij er minder geld besteed wordt aan onderzoek. Ook zorgt deze aanpak ervoor dat schademelders sneller weten waar ze aan toe zijn.

Na het publiceren van de versnelde aanpak op 30 juni is de versnelde procedure voor ring 1 direct van start gegaan. De eerste schadeopnames voor ring 1 hebben begin september plaatsgevonden. Het kabinet is de CM erkentelijk voor alle voorbereidende werkzaamheden die zij de afgelopen maanden heeft verricht om deze snelle start mogelijk te maken. Met deze brief ontvangt u de laatste stand van zaken van de afhandeling van schademeldingen en duiden wij hoe we tot nu toe de ideeën van de regio voor het instellen van een regeling voor bijzondere situaties, herstel in natura en een geschillencommissie hebben onderzocht. Waar in deze brief staat ‘de versnelde aanpak’, worden de versnelde procedure voor de ringen 1 en 2 en de beleidsregel voor de ringen 3 en 4 samen bedoeld.

Laatste stand van zaken
In de eerdergenoemde Kamerbrief van 30 juni is gemeld dat inwoners die vóór 30 juni schade hebben gemeld, in aanmerking komen voor de versnelde aanpak. De Commissie Mijnbouwschade (CM) heeft tot 30 juni 5901 schademeldingen ontvangen, waarvan 5509 meldingen binnen het beoordelingsgebied van de CM. Alle inwoners die hun schade voor 30 juni 2026 gemeld hebben, hebben op 29 of 30 juli een brief van de CM ontvangen. In die brief zijn zij geïnformeerd over of zij in het beoordelingsgebied wonen en zo ja, in welke ring hun woning ligt en wat dit betekent voor de afhandeling van hun schademelding.

Het heeft voor het kabinet prioriteit om de inwoners die naar verwachting de meeste schade hebben als eerste te helpen. Daarom start de CM als eerst met de afhandeling van schademeldingen met de versnelde procedure in ringen 1 en 2. Eind augustus hebben informatiebijeenkomsten met bewoners in ring 1 plaatsgevonden. Hierin worden de schademelders geïnformeerd over de mogelijkheid om hun schade af te laten handelen door middel van de versnelde procedure. Bij deze informatiebijeenkomsten wordt ook ingegaan op het verschil met de reguliere procedure. Hierdoor kunnen schademelders goed geïnformeerd een keuze maken over wat voor hen de gewenste manier van het afhandelen van hun schade is. Verder voorziet de CM de schademelder in persoonlijke begeleiding gedurende het gehele proces van schadeafhandeling met behulp van

[1] Kamerstukken II 2026/27, 32849, nr. 313 en 32849, nr. 315.

een vaste zaakbegeleider die het vervolgproces voor de schadeafhandeling bij de CM uitlegt, aanwezig is bij de schadeopname en fungeert als persoonlijk aanspreekpunt voor de schademelder. De CM is op 3 september gestart met de eerste schadeopnames voor de versnelde procedure in ring 1. Vanaf oktober volgen de eerste schadeopnames in ring 2. Naar verwachting zal de CM halverwege oktober de eerste concept adviezen uitbrengen. De CM streeft ernaar om eind 2026 een definitief advies te hebben uitgebracht voor alle schademeldingen in ringen 1 en 2 via de versnelde procedure.

Daarnaast wordt zoals aangekondigd gewerkt aan een beleidsregel voor een onverplichte tegemoetkoming voor de ringen 3 en 4. De verwachting is dat deze beleidsregel voor de buitenste twee ringen in het vierde kwartaal van dit jaar zal worden gepubliceerd. De beleidsregel zal zoveel mogelijk op dezelfde leest worden geschoeid als de versnelde procedure in ringen 1 en 2, met dien verstande dat in ringen 3 en 4 wordt gewerkt met vaste vergoedingen en dat voor deze schademeldingen dus geen schadecalculatie zal worden gedaan. Parallel aan het opstellen van de beleidsregel werkt het ministerie samen met CM en andere partijen die ervaring hebben met het opzetten van schaderegelingen, zoals het Instituut Mijnbouwschade Groningen (hierna: IMG), aan een goed uitvoeringsplan voor de afhandeling van schademeldingen via versnelde aanpak in ring 3 en 4. Het kabinet streeft ernaar om de uitvoering de komende maanden verder in te regelen, zodat het proces van schadeafhandeling in het eerste kwartaal van 2027 van start kan gaan en ook de inwoners in ring 3 en 4 zo snel mogelijk geholpen worden.

In de periode van 30 juni tot 24 augustus zijn 794 schademeldingen binnengekomen die in het beoordelingsgebied liggen. Naar aanleiding van overleg met de regio is er voor uitzonderlijke situaties, waarin een schademelder kan aantonen dat eerdere indiening niet mogelijk was om redenen die hem of haar niet zijn aan te rekenen, een hardheidsclausule opgenomen waarmee deze groep schademelders toch in aanmerking kan komen voor de versnelde aanpak. De CM beoordeelt in welke gevallen de hardheidsclausule kan worden toegepast. De focus van het kabinet ligt eerst op het afhandelen van schademeldingen die zich voor 30 juni hebben gemeld en de schademeldingen waarbij hardheidsclausule van toepassing is. Daarna zullen de overige schademeldingen worden afgehandeld. Daaraan voorafgaand wil het kabinet met CM alvast onderzoeken of er manieren zijn om een beter beeld te krijgen van de schadegevallen die met ingang van 30 juni zijn ingediend. Het kabinet zal te zijner tijd met de betrokken partijen en de regio bezien hoe de uitkomsten van dit onderzoek en de lessen van de versnelde aanpak kunnen worden meegenomen in de afhandeling van schademeldingen die met ingang van 30 juni zijn ingediend.

Bijzondere situaties, herstel in natura en een geschillencommissie
De regio heeft in reactie op de Kamerbrieven van 2 en 30 juni 2026 aangegeven hoe de schadeafhandeling n.a.v. de aardbeving bij Geelbroek er volgens haar uit zou moeten zien. De regio pleitte hierbij onder meer voor het instellen van een regeling voor bijzondere situaties, het mogelijk maken van herstel in natura en het instellen van een geschillencommissie. Het kabinet heeft eerder aangegeven te verkennen of het mogelijk is om de aanpak van het kabinet te verbeteren door specifieke elementen die voor de regio van belang zijn in te passen in de schadeafhandeling.

Op basis van de verkenning komt het kabinet tot de conclusie dat het instellen van een geschillencommissie voor de versnelde aanpak niet past bij het beoogde doel om schademeldingen versneld af te handelen. Ook sluit een geschillencommissie niet goed aan op het vrijwillige karakter van de versnelde aanpak. Schademelders kunnen namelijk kiezen voor de reguliere procedure in plaats van voor de versnelde aanpak, waarbij er uitgebreid deskundigenonderzoek wordt gedaan naar de oorzaak van de schade. Daarbij heeft het kabinet vertrouwen in de onafhankelijkheid en deskundigheid van de CM. Bovendien, krijgen schademelders al de mogelijkheid om een zienwijze (versnelde procedure ringen 1 en 2) of bezwaar en beroep (beleidsregel voor ringen 3 en 4 en reguliere procedure) in te dienen. De CM kan haar advies n.a.v. de zienswijze aanpassen. Bij een gegrond bezwaar, zal het besluit worden aangepast. Tot slot is het instellen van een geschillencommissie bij de reguliere procedure op korte termijn niet mogelijk. Hiervoor moet het instellingsbesluit van de CM worden aangepast. Dit vergt instemming van alle aangesloten mijnbouwbedrijven.

Uit een verkenning naar het invoeren van een vorm van herstel in natura blijkt dat het voor Geelbroek waarschijnlijk niet praktisch is om een dergelijke aanpak centraal te organiseren. Een vergelijking met de schadeafhandeling in het effectgebied van het Groningenveld voorspelt namelijk dat waarschijnlijk slechts een klein deel van de schademelders zal kiezen voor een vorm van herstel in natura boven een financiële vergoeding.[2] Daarbij is er - vanwege het momenteel ontbreken van de benodigde expertise, uitvoeringsorganisatie, ondersteuning en juridische grondslag - een lange aanlooptijd nodig om een vorm van herstel in natura voor Geelbroek op te zetten. Juist omdat het kabinet beoogt om een snelle, gedegen en menselijke schadeafhandeling te verzorgen, leiden bovenstaande elementen ertoe dat het kabinet op dit moment geen vorm van herstel in natura toe zal voegen aan de schadeaanpak.

Het signaal vanuit de regio dat in de huidige schadeaanpak een vangnet voor bijzondere situaties ontbreekt onderschrijft het kabinet. Daarom wil het kabinet verder verkennen hoe eventuele schrijnende situaties in het beoordelingsgebied op een goede en laagdrempelige manier geholpen kunnen worden. Het kabinet wil hiervoor nadrukkelijk de samenwerking met de regio opzoeken, omdat in schrijnende situaties er vaak sprake is van een stapeling met bestaande sociale problematiek en gemeenten dergelijke situaties vermoedelijk het eerst zullen signaleren. Uw Kamer zal later dit jaar verder worden geïnformeerd over mogelijkheden voor het opzetten van een vangnet voor bijzondere situaties.

Tot slot
Het kabinet is van mening dat de versnelde aanpak een goede aanvulling is op de reguliere procedure van de CM – gezien het grote aantal schademeldingen

[2] Hiervoor is gekeken naar aanvragers die in het maatwerkproces bij IMG kozen voor het ontvangen van vergoeding in de vorm van herstel in natura in plaats van een financiële vergoeding. In 2022 betrof dit 437 aanvragers op een totaal van ca. 23.000 maatwerktrajecten (ca. 2%). Sinds 2023 is er naar aanleiding van de parlementaire enquête een nieuwe herstelregeling in Groningen, Daadwerkelijk herstel. Bewoners met schade krijgen de mogelijkheid om alle schades in hun woning die in hun aard mijnbouwschade kunnen zijn, in één keer te laten herstellen tot een maximaal bedrag van 60.000 euro. Met deze regeling heeft de keuze voor vergoeding in de vorm van herstel direct invloed op de hoeveelheid schades binnen een gebouw die in aanmerking komt voor compensatie. Dit is dan ook geen relevante vergelijking met de voorliggende situatie in Geelbroek en dus buiten beschouwing gelaten.

n.a.v. de aardbeving bij Geelbroek – en bijdraagt aan snelle, gedegen en menselijke afhandeling van deze schades. Bovendien wordt er bij de versnelde aanpak minder geld besteed aan onderzoek naar de vraag welke schade wel en welke schade niet door de aardbeving is veroorzaakt en zorgt de aanpak ervoor dat schademelders sneller weten waar ze aan toe zijn.

Tegelijkertijd heeft het kabinet ook oog voor de zorgen die de regio ten aanzien van de versnelde aanpak heeft geuit. Net als de regio vindt het kabinet het van belang dat bewoners die schade hebben als gevolg van de aardbeving Geelbroek hier niet mee blijven zitten. Het kabinet blijft daarom actief volgen of de versnelde aanpak functioneert zoals beoogd en zal nadrukkelijk de verbinding met de regio blijven zoeken. Voor nu ligt de prioriteit van het kabinet bij de afhandeling van de schades in ringen 1 en 2, het opstellen van de beleidsregel voor ringen 3 en 4 en het verder verkennen van het vangnet voor bijzondere situaties. De komende tijd zal het kabinet uw Kamer op de hoogte houden van het verdere verloop van de afhandeling van de schademeldingen naar aanleiding van de beving Geelbroek.

De staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J. de Bat